

بنام خداوند جان و خرد

مداخلات ایرانیان

شاهنشاهی هخامنشی،

آتن و اسپارت ۴۵۰-۳۸۶ قبل از میلاد

جان هایلند

ترجمه دکتر محمد ملکی

انتشارات شفيعی

۱۳۹۸

سرشناسه	: هایلند، جان او، ۱۹۷۷-م. Hyland, John O., ۱۹۷۷-
عنوان و نام پدیدآور	: مداخلات ایرانیان : شاهنشاهی هخامنشی، آتن و اسپارت ۴۵۰-۳۸۶ قبل از میلاد/جان هایلند ؛ ترجمه محمد ملکی.
مشخصات نشر	: تهران: شفیعی، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	: ۳۹۲ص.
شابک	: ۸-۷۶-۷۸۴۳-۹۶۴-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: عنوان اصلی : Persian interventions : the Achaemenid Empire, Athens, and Sparta. (۴۵۰-۳۸۶ B.C.E.)
یادداشت	: کتابنامه.
یادداشت	: نمایه.
عنوان دیگر	: شاهنشاهی هخامنشی، آتن و اسپارت ۴۵۰-۳۸۶ قبل از میلاد.
موضوع	: سلسه هخامنشیان -- (۵۲۱ - ۴۸۵ ق.م.
موضوع	: -- Achaemenid dynasty ۵۵۹-۳۳۰ B.C.
موضوع	: امپریالیسم -- نمونه پژوهی
موضوع	: Imperialism -- Case studies
موضوع	: اسپارت (شهر باستانی) -- روابط خارجی
موضوع	: Foreign relations -- (Extinct city) Sparta
موضوع	: آتن (یونان) -- روابط خارجی
موضوع	: Foreign relations -- (Athens) Greece
موضوع	: یونان -- تاریخ -- از آغاز تا ۱۴۶ ق. م.
موضوع	: To -- History -- Greece ۱۴۶ B. C.
موضوع	: ایران -- تاریخ -- هخامنشیان، ۵۲۱ - ۴۸۵ ق.م.
موضوع	: -- Achaemenians -- History -- Iran ۵۲۱-۴۸۵ B. C.
شناسه افزوده	: ملکی، محمد، ۱۳۵۹-، مترجم
رده بندی کنگره	: ۲۱۹DSR
رده بندی دیویی	: ۹۵۵/۰۱۴
شماره کتابشناسی ملی	: ۶۰۵۰۱۳۹

مداخلات ایرانیان

شاهنشاهی هخامنشی، آتن و اسپارت ۴۵۰-۳۸۶ قبل از میلاد

جان هایلند

ترجمه دکتر محمد ملکی

نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۸

چاپ و صحافی: هورنو

شمارگان: ۲۰۰ نسخه

حق چاپ و نشر برای انتشارات شفیعی محفوظ است

انتشارات شفیعی: تهران، میدان انقلاب، خیابان منیری جاوید، ساختمان اردیبهشت،

شماره ۶۵، طبقه همکف، تلفن: ۶۶۴۹۴۶۵۴

شابک: ۸-۷۶-۷۸۴۳-۹۶۴-۹۷۸

با کمال خضوع و خشوع تقدیم می شود:

اولین و بزرگترین استادم، پدرم زنده یاد حاج عبدالعلی ملکی
و زیباترین اتفاق زندگی ام، دخترم آوا



فهرست

- دییاجه مترجم ۹
- فصل یکم: ایران هخامنشی و یونانیان محصور در دریا..... ۱۱**
- مدل سنتی: تعادل آتن و اسپارت ۱۸
- تصویر برتری جهان ایرانیان ۲۲
- یک رویکرد جدید: جاه‌طلبی و محدودیت در روابط یونانیان ایران ۲۸
- فصل دوم: اردشیر یکم و صلح آتنیان ۳۷**
- صلح کالیاس: از منظر ایرانیان ۳۹
- هزینه‌های صلح: از دست دادن ایونیه و اقدامات متقابل احتمالی ۴۴
- پس‌انداز صلح: کاهش نیروی دریایی و منافع اقتصادی ۵۳
- مزایای صلح: تجارت آتن و ایران ۶۵
- ایدئولوژی صلح: پیروزی ایران و دولت دست‌نشانده آتنی ۶۹
- پایبندی به صلح: مدل جنگ سرد و شورش ساموسی‌ها ۷۵

- فصل سوم: جنگ پلوپونزی و مسیر مداخله..... ۸۱
- اردشیر یکم و جنگ پلوپونزی ها..... ۸۳
- داریوش دوم و آتن: از دوستی تا دشمنی..... ۹۱
- سیسیل، خراج و مداخلات داریوش..... ۹۶
- عوامل مداخله: ساتراپ‌های جدید داریوش..... ۱۰۱
- مداخله در مذاکره: ساتراپ‌ها، ایونیا و اسپارت..... ۱۰۶
- فصل چهارم: جنگ تیسافرنس و پیمان ۴۱۱..... ۱۱۱
- جنگ ایونیان و مقاومت آتنیان..... ۱۱۳
- پیروزی بر آمورگس..... ۱۱۹
- بازنگری در شرایط اتحاد..... ۱۲۴
- نزاع با اسپارت و تماس با آتن..... ۱۳۵
- پیمان ۴۱۱..... ۱۴۵
- فصل پنجم: نیروی دریایی پادشاه و عدم موفقیت مداخله ساتراپ‌ها. ۱۵۳
- کشتی‌های داریوش و دستمزدهای تیسافرنس..... ۱۵۵
- اخراج پادگان ایونیان..... ۱۶۲
- فراخواندن ناوگان سلطنتی..... ۱۷۰
- ساتراپ‌ها در هلسپونت..... ۱۷۹
- الوار فارنا بازوس..... ۱۸۷
- فصل ششم: کورش کوچک و پیروزی اسپارت..... ۱۹۱
- ساتراپ‌ها در وضعیت تدافعی..... ۱۹۳
- داریوش و سفارت بویوتی‌ها..... ۲۰۳
- فرمانبرداری کورش..... ۲۰۸

۲۱۶	فاجعه کورش و اسپارتیان.....
۲۲۲	مسیر کورش و لیساندر برای پیروزی.....
۲۲۹	پیروزی پارس: هزینه‌ها و مزایا.....
۲۳۵	فصل هفتم: اردشیر دوم و جنگ با اسپارت.....
۲۳۷	کورش و از دست دادن ایونیا برای بار دوم.....
۲۴۶	تیسافرئیس و تهاجم اسپارتیان.....
۲۵۹	تشدید نیروی دریایی و سقوط تیسافرئیس.....
۲۷۳	آتش‌بس تیرائوستس و دفاع فارنا بازوس از شمال.....
۲۸۱	ناوگان اردشیر و پیروزی در کنیدوس.....
۲۹۱	فصل هشتم: ایران، جنگ کورینتیان و صلح شاه.....
۲۹۳	ماموریت تیموکراتس در یونان.....
۲۹۷	انتقام فارنا بازوس.....
۳۰۲	کونون و کمک ایران به آتن.....
۳۰۷	حماقت تربیازوس و مذاکرات صلح ۳۹۲.....
۳۱۸	استروتاس و ناکامی آتنیان.....
۳۲۵	صلح شاه.....
۳۳۳	نتیجه‌گیری.....
۳۳۹	کتاب‌شناسی.....
۳۷۵	نمایه.....



دیباچه مترجم

جان هایلند مدرک لیسانس خود را در رشته تاریخ از دانشگاه کرنل و کارشناسی ارشد و دکترای خود را در رشته تاریخ باستان از دانشگاه شیکاگو دریافت کرد و از سال ۲۰۰۶ در دانشگاه کریستوفر نیوپورت مشغول تدریس یونان باستان، ایران هخامنشی، رم باستان و تاریخ جنگ است. حوزه تحقیقاتش ایران هخامنشی (قرن ششم-چهارم پیش از میلاد)، یونان کلاسیک (قرن ۵ تا ۴ قبل از میلاد)، آناتولی باستان (لیدیا، لیکیا، کاریا)، جنگ باستان و امپریالیسم است. وی در تحقیقات خود به بررسی روابط بین شاهنشاهی پارسی هخامنشی و یونانیان باستان می‌پردازد. او در کتاب *مداخلات ایرانی: شاهنشاهی هخامنشی، آتن و اسپارت ۴۵۰-۳۱۶* پیش از میلاد، که توسط انتشارات دانشگاه جان هاپکینز در سال ۲۰۱۸، به زبان انگلیسی به چاپ رسانده است، دیدگاه متعارف از تعامل بین شاهنشاهی ایرانی هخامنشی و دولتهای یونان را به چالش می‌کشد. عمده گزاره‌های تاویخی، که کتاب بر پایه آن تدوین شده است، از مورخان یونان باستان سرچشمه گرفته است و نویسنده تا حدودی با دیدی انتقادی سعی در ارائه یک چهره منصفانه از سیاست شاهنشاهان هخامنشی در دوران اردشیر یکم، داریوش دوم و اردشیر دوم تا سال ۳۸۶ و انعقاد پیمان آنتالکیداس دارد. فرمانروایان هخامنشی که در کتیبه‌های پارسی باستان، با

عنوان شاهنشاه از آنها یاد می‌شود در متون یونانی و برخی از نویسندگان سده‌های اخیر غرب همواره به اشتباه از آنها با لفظ شاه یاد می‌شود و قلمرو آنها را امپراتوری خوانده‌اند، در حالی که فرمانروایان ایران باستان، شاهنشاه و قلمرو آنها، شاهنشاهی است. مترجم در ترجمه این کتاب تا جایی که امکان داشته از کاربرد واژگان و عناوینی که مغایر با ادبیات تاریخی ایران عزیزمان باشد، خودداری کرده است و امید می‌دارد که پژوهندگان و خوانندگان ایرانی از کاربرد برخی واژگان و عناوینی که متعلق به فرهنگ‌های دیگر اقوام می‌باشد و خواسته و ناخواسته بر ما در سالیان گذشته از سوی برخی نویسندگان و مترجمان ناآشنا با تاریخ ایران تحمیل شده خودداری کنند. مترجم همه جا و بخصوص در کلاس‌های درسش بر این مسئله مهم تاکید می‌کند و برای پرهیز از چنین اشتباهات فاحشی به کلیه خوانندگان بخصوص دانشجویان تاریخ توصیه می‌کند که از کتاب‌ها و کلاس درس اساتیدی که در آن حوزه تخصصی ندارند پرهیز کنند و از کتاب‌ها و درس اساتیدی استفاده کنند که سالها در آن حوزه مطالعه و تحقیق کرده و به موفقیت‌هایی نائل شده‌اند، استفاده کنند. کتاب پیش‌رو حاصل دو دهه مطالعه مستمر و تدریس و تحقیق نویسنده است که با علاقه و وسواس فراوان به نگارش آن همت گماشته است. در پایان از همسر عزیز و دختر نازنینم، به خاطر صبوری در طول ترجمه این کتاب، تشکر می‌کنم و از مدیر مسئول محترم انتشارات شفיעی نیز به خاطر همکاری در انتشار این کتاب و کتاب *رویدادنامه مختصر اواخر دوره ساسانیان و اوایل اسلام*، بی‌نهایت متشکرم.

محمد ملکی

دی‌ماه ۱۳۹۸